

2. Γιὰ τὴν συμπροσευχὴ πατριάρχου καὶ πάπα* *Ποιά Σύνοδος θὰ ἐπιβάλει τὴν Κανονικότητα;*

*Τοῦ Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου
Πρωτοπρεσβυτέρου π. Θεοδώρου Ζήση*

Μέρος Α΄.

1. Κανονικότητα καὶ νομιμότητα

ΚΑΤΑ τὴν πρόσφατη κρίση στὶς σχέσεις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐξ αἰτίας τῆς διεκδικούμενης ἀπὸ ἀμφότερες τὶς πλευρὲς δικαιοδοσίας ἐπὶ τῶν λεγομένων «Νέων Χωρῶν», ποὺ ἔπαυσαν πλέον νὰ εἶναι νέες, ἀντιπαρατάχθηκαν σθεναρῶς οἱ ἔννοιες τῆς κανονικότητος καὶ τῆς νομιμότητος.

Τὴν κανονικότητα, τὴν τήρηση δηλαδὴ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν διατάξεων καὶ ἀποφάσεων, προέβαλλεν ὀρθῶς καὶ ἐπιμόνως τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, γιὰ νὰ διασφαλίσει τὴν δικαιοδοσία του ἐπὶ τῶν ἐν λόγῳ περιοχῶν καὶ νὰ αἰτιολογήσει τὸ ἀπαραίτητο τῆς ἐγκρίσεως τοῦ καταλόγου τῶν πρὸς ἀρχιερατεῖαν ἐκλογίμων.

Χωρὶς τὴν ἐγκριση καὶ τὴν εὐλογία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἢ ἐκλογὴ ἀρχιερέων γιὰ τὶς ἐν λόγῳ περιοχὲς συνι-

στῆ «εἰσπῆδση» σὲ ξένη δικαιοδοσία, τιμωρούμενη αὐστηρῶς ἀπὸ τοὺς Ἱεροὺς Κανόνες.

Σ' αὐτοὺς τοὺς Ἱεροὺς Κανόνες στηρίχθηκε ἡ ἐν Φαναρίῳ συνελθοῦσα διευρυμένη Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας καὶ ἐπέβαλε τὸ ἐπιτίμιο τῆς ἀκοινωνσίας στὸν ἀρχιεπίσκοπο κ. Χριστόδουλο, ἐπανεπικυρώσασα τὴν Πατριαρχικὴ καὶ Συνοδικὴ Πράξη τοῦ 1928.

Ἡ ἐπιχειρηματολογία καὶ τὸ σκεπτικὸ τῆς ἀποφάσεως μὲ βάση τοὺς Ἱεροὺς Κανόνες εἶναι ἀκαταμάχτητα, γι' αὐτὸ καὶ ὑποχρέωσαν σὲ ἄτακτη ὑποχώρηση τὸν ἀρχιεπίσκοπο, ὁ ὁποῖος ἐπὶ μῆνας πολλοὺς ἐφαίνετο νὰ εἶχε λησμονήσει ὅτι τὰ τῆς Ἐκκλησίας διέπονται καὶ κυβερνῶνται ἀπὸ τοὺς Ἱεροὺς Κανόνες, ἐπικαλούμενος τοὺς νόμους τῆς πολιτείας, τὴν νομιμότητα, τὸν Καίσαρα, ἐναντίον τοῦ ὁποῖου ἐκήρυξεν εἰς τὸ παρελθὸν ἀκόμην καὶ ἀπειθειαν μὲ τὸ γνωστὸν *«ἐῶμεν τοὺς νόμους καθεύδειν»*.

2. Ἐπὶ ματαίῳ καὶ μὲ ζημίες

ΛΕΝ πρόκειται ὁμως ἐδῶ νὰ ἀσχοληθοῦμε καὶ νὰ σχολιάσουμε τὴν πορεία καὶ τὴν εὐτυχῆ κατάληξιν τῆς κρίσεως, ἀπὸ τὴν ὁποία κατάληξιν πάντως προκύπτει ὅτι ἐπὶ ματαίῳ καὶ χωρὶς λόγο, παρὰ τὰ ἀντιθέτως προβληθέντα ἀπὸ ἑλλαδικοὺς ἐκκλησιαστικοὺς κύκλους, ἐδημιουργήθη τὸ πρόβλημα, ἀφοῦ γιὰ τὴν προκαλέσασα τὴν κρίσιν ἑλλαδικὴ πλευρὰ ὄχι μόνο δὲν προέκυψε κάποιο κέρδος, ἀλλὰ ἀντιθέτως χάθηκαν καὶ ὅσα εἶχαν παγιωθῆ ὡς ἔθος ἐκκλησιαστικὸν κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐφαρμογῆς τῆς Πατριαρχικῆς Πράξεως τοῦ 1928.

Τί νόημα ὁμως ἔχει τὸ νὰ δημιουργεῖς καὶ νὰ συντηρεῖς ἕνα πρόβλημα, ἀπὸ τὴν λύσιν τοῦ ὁποῖου τελικῶς ὄχι μόνο δὲν κερδίζεις, ἀλλὰ καὶ ζημιώνεσαι; Αὐτὸ μοιάζει μὲ τὸ λεγόμενον ἀπὸ τὸν λαὸ ὅτι «θύμωσε, καὶ ἔκοψε τὴ μύτη του».

Ἴσως σὲ ἄλλο χῶρο νὰ παρουσιάσουμε τὶς μεγάλες ζημίες ποὺ προεκάλεσε ἡ ἀδικαιολόγητη δεκάμηνη ἐκκλησιαστικὴ κρίσιν.

3. Στηρίζονται στὶς ἐπευφημίες τῶν κοσμικῶν

ΕΤΟ παρὸν ἄρθρο ἐπιθυμοῦμε νὰ ἐκφράσουμε τὴν λύπην καὶ τὴν βαθύτατη στενοχωρία μας, γιὰ τὰ λαβόντα χώραν κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου

στην Ρώμη με ἀφορμὴν τὴν θρονικὴν ἑορτὴν τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας καὶ τὴ συμπλήρωση σαράντα ἐτῶν ἀπὸ τὴν συνάντη-
ση στὰ Ἱεροσόλυμα (Ἰανουάριος 1964) τοῦ πατριάρχου Ἀθιναγό-
ρα καὶ τοῦ πάπα Παύλου τοῦ ΣΤ΄.

Δὲν εἴμαστε αἰθεροβάμονες. Γνωρίζουμε ὅτι ὁ Οἰκουμενισμός, ἡ Παγκοσμιοποίηση καὶ ἡ Ἐκκοσμίκευση ἔχουν προωθήσει συγκρητιστικὴ νοοτροπία, ἔχουν ἀλλοιώσει καὶ διαφθεί-
ρει τὰ παραδοσιακὰ κριτήρια, ἔχουν ἐμπεδώσει σχεδὸν σὲ ὅλους τὴν γνώμη ὅτι δὲν πρέπει νὰ διεκδικεῖ κανεὶς ἀποκλειστικὰ τὴν ἀλήθεια, ὅτι ἡ ἀλήθεια εὐρίσκεται παν-
τοῦ, ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, στὸν Βουδδισμό, στὸν Ἰουδαϊσμό, στὸ Ἰσλάμ, στὸν Χριστιανισμό, ὅτι ὑπάρχει μία πολυ-πολι-
σμικότητα καὶ ὅτι «πολιτισμὸς τῶν πολιτισμῶν» εἶναι νὰ ἀναγνωρίζεις αὐτὸν τὸν πλουραλισμό, ἀκόμη καὶ τὸν δωδε-
καθεῖσμὸ τῆς ἑλληνικῆς εἰδωλολατρίας, ὁ ὁποῖος ὀργιάζει μὲ ὄχημα τὴν «ἱερὴ» φλόγα τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγῶνων, τῶν ἐπισκό-
πων, ἀρχιεπισκόπων καὶ πατριαρχῶν κατὰ τὸ πλεῖστον ὄχι ἀ-
πλῶς κοιμημένων ἀλλὰ καὶ συνευδοκούντων καὶ συμμαχούντων τοῖς πρᾶσσομένοις καὶ τοῖς πρᾶσσοῦσι.

Ὅσοι πιστεύουν ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ἡ μόνη ὁδὸς καὶ ἀλήθεια καὶ ζωὴ, ὅτι εἶναι ἡ ἀλήθεια, τὸ φῶς, καὶ ὅτι ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία εἶναι ἡ μόνη ἀληθῆς Ἐκκλησία, καὶ ὅλες οἱ ἄλλες χριστιανικὲς ὁμολογίες, σὲ Δύση καὶ Ἀνατολή, εἶναι αἰρέσεις καὶ σχίσματα, ὅπως πιστεύουν ὁμονοοῦντες καὶ συμφωνοῦντες σὲ ἀδιάκοπη διαδοχὴ ὅλοι οἱ Ἅγιοι καὶ Πατέρες, αὐτοὶ λοιπὸν ποῦ πιστεύουν «σὺν πᾶσι τοῖς Ἁγίοις» ἀποτελοῦν ἐσχάτη μειοψηφία, περιφρονοῦμενη, συκοφαντούμενη καὶ διωκόμενη.

Οἱ πολλοὶ ἐπευφημοῦν καὶ ἐπαινοῦν τὰ οἰκουμενιστικὰ ἀνοί-
γματα, τὶς διαθρησκειακὲς συναντήσεις, τὶς συμπροσευχές, τοὺς ψευδο-αγαπισμούς, τὶς ψευδο-ενώσεις καὶ τὴν ψευδο-εἰρήνη, γιατί δὲν ἔχουν διδαχθῆ, δὲν ἔχουν ἀκούσει γιὰ τὴν ἀληθινὴ προσευ-
χὴ καὶ λατρεία, τὴν ἀληθινὴ ἐνότητα καὶ ἀγάπη, τὴν ἀληθινὴ εἰρήνη.

Δὲν αἰθεροβατοῦμε λοιπὸν οὔτε αὐταπατώμεθα. Γνωρίζουμε ὅτι ὁ κόσμος τρέχει ὀπίσω τῶν κοσμικῶν καὶ ἐκκοσμικευμένων κλη-
ρικῶν, τοὺς χειροκροτεῖ καὶ τοὺς ἀποδέχεται, τοὺς δίνει ὑψηλὰ ποσοστὰ στὶς σφυγγομετρήσεις, προβάλλει ἀνὰ τὴν ὑψίλιο τὶς

πράξεις, τοὺς λόγους, τὶς συναντήσεις, ὡς ἓνα ὁμοούσιο κομμάτι τῆς Παγκοσμιοποίησης καὶ τῆς Νέας Ἐποχῆς.

Ὁ λόγος τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τῶν Ἁγίων ἀποκρύπτεται, γιατί ἐκδιώκει τὸ σκότος τῆς πλάνης ποὺ κουβαλοῦν στὴ φύση τους ἡ πολυ-πολιτισμικότητα, ὁ Οἰκουμενισμός, ἡ σχετικοποίηση τῆς ἀλήθειας.

4. Νὰ τηροῦνται οἱ ἱεροὶ κανόνες σταθερὰ ὄχι ἐπιλεκτικὰ

ΑΠΟΚΡΥΠΤΕΤΑΙ ὁ εὐαγγελικὸς καὶ πατερικὸς λόγος, «ἀλλ' οὐ δέδεται».

Μὲ βάση λοιπὸν τὴν ἀγία Παράδοση τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας, καὶ συνεπείς στὴν ἀρχὴ ποὺ τηρήσαμε καὶ κατὰ τὴν πρόσφατη ἐκκλησιαστικὴ κρίση, ὑποστηρίζαντες τὴν κανονικότητα τῶν διεκδικήσεων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, καὶ στηρίζαντες ὄχι πρόσωπα ἀλλὰ θεσμούς, θὰ σημειώσουμε πάλιν καὶ πολλάκις ὅτι **ἡ τήρηση τῶν ἱερῶν κανόνων δὲν πρέπει νὰ εἶναι ἐπιλεκτικὴ, ἀλλὰ σταθερὴ καὶ ἀπόλυτη.**

Ἡ κανονικότητα ἀποκτᾶ πρόσθετη ἰσχύ, ὅταν ἀναφέρεται ὄχι σὲ διεκδικήσεις ἀξιωμάτων καὶ δικαιοδοσίας, θρόνων καὶ τιμῶν καὶ μνημοσύνων, ὁπότε εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπεισέλθουν καὶ ἐμπαθῆ κίνητρα ἐγωϊσμῶν καὶ πρωτείων, ἀλλὰ ὅταν ἀναφέρεται ἰδιαίτερα σὲ τήρηση θεμάτων πίστεως, γιατί αὐτὰ ἔχουν σχέση μὲ τὴν ἀνιδιοτελεῖα καὶ ἄνευ συμφερόντων καὶ ἐμπαθῶν διεκδικήσεων ἀγάπη πρὸς τὸν Θεὸ καὶ πρὸς τὴν Ἁγίαν Ἐκκλησίαν του, ἡ ἀλήθεια τῆς ὁποίας πρέπει νὰ παραμείνει ἀκίβδηλη καὶ ἀνόθευτη εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ὅπως λοιπὸν προβάλαμε τὴν κανονικότητα τῶν διεκδικήσεων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, καὶ ὑπερμαχήσαμε αὐτοῦ τοῦ αἰωνοβίου καὶ μοναδικοῦ θεσμοῦ τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας, διακηρύσσουμε καὶ τώρα ὅτι **ἡ λατρευτικὴ συνύπαρξη καὶ συνέργεια μὲ λατρευτικὲς ἐνέργειες καὶ πράξεις πατριάρχου καὶ πάπα στὴν λειτουργία ποὺ ἔγινε τὸ ἀπόγευμα τῆς 29ης Ἰουνίου στὴν πλατεία τοῦ Ἁγίου Πέτρου ἀποτελεῖ κατάφωρη παραβίαση ἱερῶν κανόνων,** ποὺ τηρήθηκαν κυριολεκτικὰ μὲ θρησκευτικὴ εὐλάβεια, γιατί προστατεύουν τὴν καθαρότητα καὶ γνησιότητα τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως.

Θὰ ὑποστηρίζουμε λοιπὸν ἓνα θεσμό, ὁ ὁποῖος στὴν πορεία τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἂν τὸ κρίνει ὁ Θεός, θὰ μπορούσε ἀκόμη καὶ νὰ ἐκλείψει, πρᾶγμα ποὺ ἀπευχόμεθα βέβαια, ἀλλὰ δὲν τὸ ἀποκλείουμε μὲ βάση τὴν ἀποστασία ἀπὸ τὴν πίστη τῆς τελευταίας ἑκατονταετίας, μόνο καὶ μόνο γιατί ὁ θεσμὸς αὐτὸς συνδέεται φυλετικὰ μὲ τὸ Γένος τῶν Ἑλλήνων;

Θὰ ὑποπέσουμε καὶ ἐμεῖς στὸν κατὰ τὰ ἄλλα καταδικαζόμενο **ἔθνοφυλετισμό**;

Θὰ βάλουμε τὴν καταγωγή, τὴν πατρίδα πάνω ἀπὸ τὴν πίστη, πάνω ἀπὸ τὴν οὐράνια πατρίδα μας, πάνω ἀπὸ τὴν ὑπερ-φυλετικὴ ἀλήθεια τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τὴν Παράδοση τῶν Ἁγίων Πατέρων, καὶ θὰ κρύψουμε σὰν τὴν στρουθοκάμηλο τὸ κεφάλι μέσα στὴν ἄμμο γιὰ νὰ μὴ δοῦμε καὶ διαπιστώσουμε ὅτι **τὰ πραχθέντα καὶ λεχθέντα στὴ Ρώμῃ ἐξευτελίζουν τοὺς κανόνες τῆς Ἐκκλησίας, προσβάλλουν τὴν κανονικότητα**, τώρα μάλιστα ὄχι γιὰ θέματα πρωτοκαθεδρίας καὶ δικαιοδοσίας, ἀλλὰ γιὰ **θέματα πίστεως**;

5. "Ὁχι καύχησι, ἀλλὰ μετάνοια καὶ συγγνώμη

Η ΑΙΡΕΣΗ, ἐξ ὀρισμοῦ, εἶναι προσβολὴ τοῦ δόγματος, τῆς πίστεως.

Ἡ συμπροσευχὴ μὲ αἰρετικούς, σημαίνει ἀποδοχὴ τῆς αἵρέσεως στὴν πράξιν, γι' αὐτὸ καταδικάζεται ἀπὸ τοὺς ἱεροὺς κανόνες.

Ὁ Παπισμὸς δὲν ἔχει μία, ἀλλὰ δεκάδες αἵρέσεων καὶ πλανῶν. Ἄς κάνουν τὸν κόπο οἱ ἰθύνοντες τὰ τῆς Ἐκκλησίας νὰ ἀνιχνεύσουν καὶ νὰ ψηλαφήσουν τὴν ἐκκλησιαστικὴ συνείδηση μέσα σὲ συνοδικὰ καὶ πατερικὰ κείμενα αἰώνων σὲ συνεχῆ καὶ διαχρονικὰ ἀδιάκοπη διαδοχὴ, καὶ ἄς ἀποδεσμευθοῦν ἐπὶ τέλους, ἀπὸ τὸν εἰκοστὸ αἰῶνα **τῆς ἀποστασίας καὶ αἰχμαλωσίας τοῦ Οἰκουμενισμοῦ**, γιὰ τὸν ὁποῖο ὄχι μόνο δὲν πρέπει νὰ καυχώμεθα καὶ νὰ ὀργανώσουμε ἐπετειακὲς ἑορτές, σὰν αὐτὴ τῶν σαράντα ἐτῶν τῆς συναντήσεως πατριάρχου καὶ πάπα στὰ Ἱεροσόλυμα, ἢ τῶν ἑκατὸ ἐτῶν ἀπὸ τὴς πολυ-διαφημισθεῖσες πατριαρχικὲς ἐγκυκλίου τοῦ 1902 καὶ τοῦ 1904, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ τοῦ 1920, μετὰ τὴς ὁποῖες ἀκολούθησε ἡ παιδαγωγικὴ ἐξουδένωση τῆς Μικρασιατικῆς τραγωδίας, ἀλλὰ **ἐν μετάνοιά**

πρέπει να αὐτοσυντριβοῦμε, να ζητήσουμε συγγνώμη, γιατί ἐξ αἰτίας αὐτῶν τῶν ἀνοιγμάτων διαρρήξαμε τὸν χιτῶνα τοῦ Χριστοῦ, προκαλέσαμε σχίσματα καὶ διαιρέσεις, ὄχι μόνο μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων, σχίσματα ποὺ ἐξακολουθοῦν μέχρι σήμερα να τραυματίζουν τὸ σῶμα τῆς Ἐκκλησίας.

Γιὰ τὰ σχίσματα αὐτὰ ποιὸς θὰ ζητήσει συγγνώμη, καὶ ποιὸς θὰ φροντίσει να γιατρευθοῦν;

Εἶναι αὐτὸ ποιμαντικὴ ἐπιστήμη, ποιμαντικὴ θεραπευτικὴ, να πληγῶνουμε ἔτι καὶ ἔτι τὸ σῶμα τῆς Ἐκκλησίας, να μεγαλώνουμε τὰ τραύματα, χωρὶς να μᾶς συγκρατοῦν στοιχειώδεις ἱατρικοὶ πνευματικοὶ κανόνες ποὺ παρεμποδίζουν τὴν ἐξάπλωση τῆς νόσου τῶν αἰρέσεων καὶ τῶν σχισμάτων, ὅπως εἶναι οἱ ἱεροὶ κανόνες, οἱ ὁποῖοι ἀπερίφραστα καὶ κατηγορηματικὰ ἀπαγορεύουν τὴν συμπροσευχὴ μὲ τοὺς αἰρετικούς;

Λέγει ὁ 45ος κανὼν τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων, ἐπικυρούμενος ἀπὸ πολλοὺς μεταγενεστέρους κανόνες οἰκουμενικῶν καὶ τοπικῶν συνόδων, ὅπως καὶ Ἀγίων Πατέρων:

«Ἐπίσκοπος ἢ Πρεσβύτερος ἢ Διάκονος αἰρετικοῖς συνευξάμενος μόνον, ἀφοριζέσθω, εἰ δὲ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς ὡς κληρικοῖς ἐνεργῆσαι τι, καθαιρείσθω».

6. Ἀφορισμὸς καὶ καθαίρεση

ΠΟΙΑ σύνοδος λοιπὸν θὰ συγκροτηθεῖ καὶ ἀπὸ ποιους ἐπισκόπους, διευρυμένη ἢ ἀδιευρυμένη, γιὰ να ἐπιβάλει ὄχι μόνο τὸ ἐπιτίμιο τοῦ ἀφορισμοῦ γιὰ ὅλους ὅσοι τὶς τελευταῖες δεκαετίες, ἀσύστολα συμπροσεύχονται μὲ αἰρετικούς, ἀλλὰ καὶ τὴν ποινὴ τῆς καθαιρέσεως σὲ ὅσους ἐπιτρέπουν στὸν πάπα, σὲ καρδιναλίους καὶ σὲ ἐπισκόπους, σὲ κληρικούς μὴ ὀρθοδόξους να εὐλογοῦν Ὀρθοδόξους πιστούς;

Θὰ ἐπανέλθουμε μὲ δεύτερο ἄρθρο, γιὰ να δείξουμε ὅτι οἱ κανόνες αὐτοὶ ἐξακολουθοῦν να ἰσχύουν εἰς τὸ ἀκέραιον, ὅτι στὴν σύνοδο τῆς Φερράρας Φλωρεντίας π.χ. ἐτηρήθησαν ἀπαρέγκλιτα, ὅτι ἀκόμη καὶ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο, πρὶν ἐθισθῆ στὴν οἰκουμενιστικὴ ἀλλοτρίωση, συνιστοῦσε τὴν ἐφαρμογὴ τους καὶ ὅτι τὰ ἐν Ρώμῃ πραχθέντα, καὶ λεχθέντα, ἀποτελοῦντα ἐπανάληψη προηγουμένων ἐπισκέψεων καὶ

**συναντήσεων, δὲν εἶναι ἀπλῶς συμπροσευχή, ἀλλὰ συλ-
λειτουργία, γιατί ἡ Θ. Λειτουργία εἶναι ἀδιαίρετη.**

(Συνεχίζεται)

(*) Ἐφημερ. «Ὁρθόδοξος Τύπος», ἀριθ. 1559/16 Ἰουλίου 2004, σελ. 3 καὶ 4.